

Johan Straathof (1888-1956)

Een onlangs gemaakte foto van de huisjes met de molen erachter. Foto: Agnes Turk

DE VROEGERE KORENMOLEN AAN DE WIJDE AA

De geschiedenis van 'de molen zonder wieken'

Voor iedereen die wel eens langs de Groenewoudse kade in Roelofarendsveen loopt of fietst is 'de molen zonder wieken' met de paar oude huisjes ernaast, een vertrouwd punt. Nu de huisjes te koop staan, trekt dit punt extra de aandacht. Het is een uniek, prachtig plekje direct gelegen aan het water. Maar wat vertelt de historie ons over deze plek?

De molen, 'Jonge Willem' genaamd, werd in 1881 als korenmolen gebouwd en tot 1931 ook als zodanig gebruikt. In 1931 wordt de molen gekocht door Johan Straathof (1888-1956), een slager uit Den Haag, maar geboren in Roelofarendsveen. Hij betaalt dan voor het gehele perceel inclusief huisjes 5.500 gulden. Aan de verkoop is de voorwaarde verbonden dat er vijftig jaar geen koren meer gemalen mag worden. Straathof laat in 1932 de wieken verwijderen. Ze zijn in slechte staat.

Johan Straathof, zoon van Hein Straathof (1852-1918) en Heintje Klein (1854-1922), is zelf in die omgeving geboren. Zijn ouders en hun tien kinderen bewoonden een boerderij aan de Aderweg (waar nu de woning van Jan van Rijn staat).

De oudste broer, Jan Straathof (1878), werd later boer op deze boerderij. Maar toen hij in 1928 plotseling overleed en een echtgenote met zes kinderen achterliet, moest de boerderij worden verpacht en moest voor de weduwe en haar kinderen andere huisvesting worden gezocht.

Met de koop van de molen, plus huisjes, kon Johan Straathof verschillende doeleinden realiseren. Niet alleen de huisvesting voor zijn schoonzus en haar gezin kon worden geregeld, ook had hij hiermee zelf weer een mogelijkheid om in de omgeving te verblijven waaraan hij zo gehecht was.

Johan Straathof was - nadat hij als jongeman als knecht bij slagerij Van der Salm aan het Noordeinde in Roelofarendsveen had gewerkt - naar Den Haag vertrokken en was daar een eigen slagerij begonnen. Dankzij hard werken bouwde hij daar een goedlopende zaak op, die hij zelfs met nog vier slagerijen wist uit te breiden. Hij kreeg een groot gezin met veertien kinderen, van wie twee zoons (Joop en Jan) ook slager werden. Van de andere kinderen werden er twee zoons (Wim en Gerard) priester en een dochter (Rietje) zuster. Van de veertien kinderen zijn er op dit moment nog vier in leven, t.w. (oudste) dochter Anny (1917), zoon Aat (1927), dochter Rietje (1932) en (jongste) dochter Berna (1940).

Van de molen en het plekje aan het water heeft hij met zijn gezin (en ook weer hun kinderen) vele jaren kunnen genieten. Ook werd de molen beschikbaar gesteld voor bruiloften

en andere familiefeestjes van ooms, tantes, neven en nichten (zoals o.a. voor de bruiloft van mijn ouders Joop van Rijn en Mien Loos in 1938).

Johan Straathof was behalve een welgesteld man (er was een inwonend kindermisje en ze hadden in die tijd al twee auto's), ook een sociaal bewogen mens, dat mag uit het voorgaande blijken, maar ook uit het vervolg. Want in 1953 verkocht hij de molen voor 5.000 gulden aan de Parochiekerk Onze Lieve Vrouw Onbevleekt Ontvangen in de Elandstraat in Den Haag, waartoe hij behoorde. Hij verkocht de molen onder de voorwaarde dat de ruimte opengesteld zou worden voor zieken en voor jeugd. Onder de naam 'Stichting de Zonnemolen' wordt de molen nog steeds voor dit doel gebruikt. De woningen (destijds drie) en een schuur bleven in zijn bezit. Na de oorlog waren de woningen door de gemeente gevorderd voor permanente bewoning omdat de woningnood groot was. Ze zijn toen lange tijd verhuurd en bewoond door verschillende gezinnen/echtparen.

In 1963 kwam er een nieuw beslismoment. De weduwe van Johan Straathof, Adri Rietveld (1894-1968) wilde de woningen verkopen. In goed overleg met de overige broers en zussen hebben toen dochter Thea en zoon Louis met hun partners de woningen gekocht, gemoderniseerd (stromend water) en regelmatig opgeknapt en verbouwd.

Het werden (na vertrek van de laatste bewoner B. van Velzen) weer recreatiewoningen waar ook de volgende generaties 'Straathofjes' weer vele jaren van hebben kunnen genieten. Nu ook zoon en dochter Straathof zijn overleden, werd dit voor hun nabestaanden reden om de woningen te koop aan te bieden.

Het wordt tijd voor weer opknappen of vernieuwen. Een mooie opdracht voor de nieuwe eigenaar? Hoe dan ook: het is een plek met een bijzondere familiegeschiedenis. En... de ligging is en blijft nog altijd prachtig!

*Riet van Rijn
(kleindochter van Martha Straathof, de oudste zus van Johan)*